

Handreiking Buyer Group zero emissie bouwmaterieel

Workshop 'Emissieloos Bouwen: slimmer inkopen en aanbesteden'
19-april | Drieluik Emissieloos Bouwen - Wat levert het op?

Simone Houtman

Trekker Buyer Group zero emissie bouwmaterieel (ZEB)

Introductie

Buyer Group zero emissie bouwmaterieel (ZEB)

Aanleiding en ontstaan

- Jaarlijkse emissies mobiele werktuigen: ruim 2 Megaton CO₂, 9% van totale NO_x, 9% van totale fijnstofuitstoot
- Ontstaan in samenwerking met Transitiepad Weg-, Dijk- en Spoormaterieel (WDSM)
 - Onderdeel van IenW Strategie Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuurprojecten (KCI)

Buyer Group ZEB

Ambitie

- Stimuleren gebruik en ontwikkeling van zero emissiebouwmaterieel op de bouwplaats via inkoopbeleid
- Publieke opdrachtgevers:
 - Wisselen kennis uit
 - Delen van ervaringen en voorbeelden uit projecten
 - Onderling stimuleren van het toepassen van instrumenten
 - Ontwikkelen een gemeenschappelijke koers t.a.v. emissieloos uitvragen (leidende principes) en zetten zo een helder toekomstperspectief neer voor de markt
 - In nauwe samenwerking met het Transitiepad Weg-Dijk- en Spoormaterieel (WDSM) (marktvisie)

Deelnemers kerngroep – Buyer Group ZEB

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

ProRail

Provincie Noord-Brabant

 Provincie
Noord-Holland

EINDHOVEN

✘ Gemeente
✘ Amsterdam
✘

Gemeente Rotterdam

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

WATERSCHAP
ZUIDERZEE LAND

Waterschap
Rivierenland

Kader Richtlijn Water

Deelnemers klankbordgroep – Buyer Group ZEB

Handreiking

Buyer Group zero emissie bouwmaterieel (ZEB)

Aanleiding van de Handreiking

- De ontwikkeling van ZE bouwmaterieel gaat heel snel
- Het Transitiepad WDSM ontwikkelt de marktvisie
- In afwachting van deze marktvisie, heeft de Buyer Group deze Handreiking ontwikkeld om een eerste overzicht te geven van wat er beschikbaar gekomen is aan praktijkmateriaal ter inspiratie

De Handreiking ZEB

- Inspiratiedocument voor publieke opdrachtgevers
- Eerste overzicht van de instrumenten die opdrachtgevers in hun aanbesteding kunnen inzetten om ZEB te stimuleren
- 36 Praktijkvoorbeelden ('best practices') van verschillende (soorten) opdrachtgevers waarin ZEB onderdeel was van de aanbesteding als gunningscriterium en/of contractvoorwaarde

Inspireren □ kennisniveau verhogen □ vertaalslag naar de praktijk

Streven is om dit elk jaar te updaten en dit te koppelen aan het Transitiepad WDSM

De Handreiking ZEB in beeld

1. Inleiding

- Context
- Doel
- Scope

1.
INLEIDING

2. Aandachtspunten

- Energie-infra
- Beschikbaarheid materieel
- Financiën

2.
AANDACHTSPUNTEN
VOORAF

3. Instrumenten

MKI | CO2-prestatieladder
AERIUS | EU emissienormen
Opgave inzet bouwmaterieel
Plan van Aanpak | Open post
Het Nieuwe Draaien

3.
INSTRUMENTEN

4.
INKOOP

4. Inkoop

- Inkoopbeleid
- Schaalvergroting
- Marktconsultatie
- Uniformiteit
- Monitoring

5.
LITERATUURLIJST

5. Praktijk-voorbeelden

De Handreiking ZEB in beeld - Instrumenten

Matrix instrumenten

Instrumenten	Focus emissie			Mate van uniformiteit	Voorkeur eis of gunnings-criterium	Mate van stimuleren ZEB	Tijd-inspanning		Benodigde kennis	Complexiteit verificatie
	CO2	NOx	PM				OG	ON		
1. Milieukostenindicator (MKI)	X	X	X	+++	Gunningscriterium	++ (mits gericht op ZEB)	+++	+++	Generiek	+
2. CO2-Prestatieladder	X			+++	Gunningscriterium	++ (mits gericht op ZEB)	++	+++	Generiek	++
3. AERIUS berekening		X		++	Gunningscriterium	++ (mits gericht op ZEB)	++	+++	Specialistisch	+
4. Opgave inzet bouw materieel	X	X	X	+	Gunningscriterium	+++ (mits gericht op ZEB)	++	++	Specialistisch	+
5. Europese emissienormen		X	X	+++	Eis	Neutraal	+	+	Specialistisch	+
6. Plan van Aanpak	X	X	X	-	Gunningscriterium	+++ (mits gericht op ZEB)	+++	+++	Generiek	+++
7. Open Post	X	X	X	-	n.v.t.	+++	+++	+++	Generiek	+++
8. Het Nieuwe Draaien	X	X	X	+++	Eis	Neutraal	+	+	Generiek	++

De Handreiking ZEB in beeld - Referentieprojecten

Bijlage: Referentieprojecten

1.	Gemeente Amsterdam - Samenwerkingsovereenkomst Elementenverhardingen.....	55
2.	Gemeente Amsterdam - Memo 'Best practices Slim& Schoon' Sanering Kavel 39.....	58
3.	Gemeente Arnhem - Reconstructie Apeldoornseweg.....	61
4.	Gemeente Eindhoven - Algemeen gunningscriterium stimulators zero-emissie (niet project gerelateerd).....	63
5.	Gemeente Eindhoven - Gunningcriterium stimulators zero-emissie 2.....	67
6.	Gemeente Groningen - Gunningcriterium emissiereductie bouwplaats.....	71
7.	Gemeente Hoofddorp - Vervanging verharding Graan voor Visch te Hoofddorp.....	74
8.	Gemeente Nijmegen - Algemeen (moederbestek).....	76
9.	Gemeente Rotterdam - Raamovereenkomst Bestratingen, Containerisatie en Proefsleuven in 8 percelen.....	77
10.	Gemeente Rotterdam - Herinrichting Kruising Badweg-Strandboulevard.....	79
11.	Gemeente Rotterdam - Bijlage Hoek van Holland.....	81
12.	Gemeente Utrecht - Raamovereenkomst Inrichting openbare ruimte Centrum.....	83
13.	Provincie Noord-Brabant - N395 Hilvarenbeek - Oirschot.....	85
14.	Provincie Noord-Brabant - Dagelijks onderhoud provinciale wegen.....	88
15.	Provincie Noord-Brabant - N65 Vught-Haaren.....	89
16.	Provincie Noord-Holland - Cruquiusbrug.....	90
17.	Provincie Noord-Holland - Vervanging Oevertraject 20.....	91
18.	Provincie Gelderland - Asfalt onderhoud A326.....	94
19.	Provincie Gelderland - Algemeen (niet project gerelateerd).....	96
20.	Provincie Overijssel - Vechtdalverbinding N340/N48 en N377.....	98
21.	Provincie Zeeland - Aanleg rotonde A58/ Marie Currieweg en herinrichting Ritthemsestraat.....	99
22.	RWS - Hout in de rivier de IJssel en Nevengeul.....	100
23.	RWS - A27 Everdingen - Hooipolder.....	102
24.	RWS - InnovA58.....	104
25.	RWS - A1 Apeldoorn-Twello.....	106
26.	RWS - Groene boog A16.....	107
27.	Waterschap Rivierenland - Dijkversterking Wolferen-Sprok.....	108
28.	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - Raamovereenkomsten Maaiwerkzaamheden 2020-2025.....	109
29.	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden - Sterke Lekdijk.....	113
30.	Wetterskip Fryslân - Optimalisatie vismigratie Ballumerbocht Ameland.....	116
31.	ProRail - Algemeen gunningscriterium ZE bouwplaats.....	117
32.	ProRail - HOV in 't Gooi.....	121
33.	RVB - Tijdelijk Justitieel Centrum voor Somatische Zorg, te Scheveningen.....	123
34.	RVB - Nieuwbouw Gezondheidscentrum op militair terrein 't Harde (Defensie).....	125
35.	RVB - Onderhoud aan de waterbouwkundige constructies van zoet water.....	126
36.	SKAO - Beoordelingsinstrument emissiematerieel.....	128

Praktijkvoorbeeld: Sterke Lekdijk – De Stichtse Rijnlanden

STERKE
LEKDIJK

Innovatiepartnerschap:

Iets inkopen dat nog niet kant en klaar te koop is

Marktconsultatie gaf aan:

- *Productinnovatie*
- *Procesinnovatie*
- *Sociale innovatie*

Praktijkvoorbeeld: Sterke Lekdijk – De Stichtse Rijnlanden

Handreiking – Bijlage 29

29. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden – Sterke Lekdijk

Projectnaam	Sterke Lekdijk
Opdrachtgever	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Contractsom	Onbekend
Contractvorm	Innovatiepartnerschap
Scope (op hoofdlijnen)	De Noordelijke Rijn- en Lekdijk tussen Amerongen en Schoonhoven wordt door HDSR de komende jaren versterkt onder de projectnaam Sterke Lekdijk. De dijk tussen Schoonhoven en Amerongen is in totaal 55 km lang en loopt door zeven gemeenten. De Lekdijk is over de gehele lengte afgekeurd, met uitzondering van de twee grote waterkerende kunstwerken, de Beatrixsluis en de Irenesluis. De faalmechanismen op basis waarvan de dijk is afgekeurd, zijn in hoofdzaak piping en macrostabiliteit en in beperkte mate de kwaliteit van de grasbekleding op het buitentalud.
Wijze waarop duurzaamheid is opgenomen in het contract	1. Gunningscriterium Innovatieplan
Relevante eisen	Niet van toepassing
Relevante gunningscriteria	<p>De Inschrijver dient drie plannen in te dienen voor het gunningscriterium 'kwaliteit' (tussen haakjes het gewicht van de plannen in de score voor het gunningscriterium kwaliteit):</p> <ol style="list-style-type: none">1. Innovatieplan (40%)2. HRM-plan (15%) en teamassessment (15%)3. Financieel managementplan (20%) <p>HDSR beoordeelt de drie plannen ieder op zichzelf. Daarnaast vindt (als een separaat sub gunning criterium) een beoordeling van de integraliteit van deze plannen (10%) plaats. De Inschrijver dient voor elk subgunningscriterium minimaal een score 0 te behalen om in aanmerking te komen voor gunning. Indien de Inschrijver een score -2 behaalt, leidt dit tot ongeldigverklaring. HDSR beschrijft in het vervolg van deze paragraaf per subgunningscriterium haar eisen ten aanzien van de inhoud van de plannen en de wijze van beoordeling van de plannen.</p>

Het vervolg van de Handreiking

- Doel: eind 2022 een geupdate versie
 - Meer sturing voor opdrachtgevers d.m.v. beslisbomen
 - Type opdrachtgever, type project, contractduur
 - Nog meer praktijkervaringen inventariseren
- Publicatie binnenkort!

Meer weten over de Handreiking of de Buyer Group?

Binnenkort lanceren we de Handreiking ZEB en de andere resultaten van de Buyer Group. Houd hiervoor de website van de Buyer Group in de gaten: [link](#)

Heb je zelf een emissieloze aanbesteding waar wij van kunnen leren?

Heb je opmerkingen of vragen over de handreiking.

Graag krijgen we feedback tbv de nieuwe versie.

Neem dan contact op met het secretariaat: BuyerGroupZEB@rws.nl